

Ενδεικτικές
Απαντήσεις Ασκήσεων
Κεφαλαίου 4

■ 1. σελ. 382-383

Τα κείμενα 1 και 2 ταυτίζονται αλλά και διαφοροποιούνται εν μέρει ως προς τους τρόπους ψυχαγωγίας/διασκέδασης των σύγχρονων νέων. Πιο συγκεκριμένα, οι συγγραφείς των κειμένων συμφωνούν ότι η καραντίνα επηρέασε τους νέους, που επιλέγουν πια τη συντροφιά φίλων υπό το άκουσμα μουσικής στο TikTok («Οι 18χρονοι δεν βγαίνουν και πολύ, και όταν βγαίνουν επιλέγουν κάτι συντροφικό, με πολλή μουσική, διαδοχικά TikTok clips»// «Συγκεκριμένα, η μεγάλη περίοδος του Covid και οι αδιάκοπες κρίσεις κάθε είδους έχουν μεταβάλει τις συνήθειες των εφήβων... επιδιώκουν να βγαίνουν σε πιο cool και συντροφικά μαγαζιά, με μουσική και TikTok clips»). Στον αντίποδα, στο κείμενο 1 υποστηρίζεται ότι οι σημερινοί νέοι αποφεύγουν τη μαζική διασκέδαση, σε αντίθεση με όσα αναφέρει το κείμενο 2 («Όχι σε κλαμπ... Εξηγεί ότι απολαμβάνει τις βόλτες στη γειτονιά της... είναι πιο ανοιχτά τα πράγματα»// «Σύγχρονοι τόποι, όπως τα νυχτερινά κέντρα, τα μπαράκια και τα clubs αποτελούν τα «στέκια» των νέων σήμερα... Η σύγχρονη διασκέδαση είναι «θορυβώδης» και συχνά έχει την παθητικότητα της θέασης, όχι, όμως, την ποιότητα της έγνοιας για τον άλλον»). Επομένως, τα κείμενα 1 και 2 ταυτίζονται αλλά και διαφωνούν αναφορικά με τους τρόπους που οι σημερινοί νέοι περνούν τον ελεύθερό τους χρόνο.

(85 λέξεις)

■ 2. σελ. 384-386

Τα κείμενα 1 και 2 συμφωνούν αναφορικά με τα μειονεκτήματα της τεχνητής νοημοσύνης στον χώρο της εργασίας. Πιο συγκεκριμένα, το κείμενο 1 υποστηρίζει ότι η αυτοματοποίηση θα περιορίσει τις θέσεις εργασίας («αυξημένη αυτοματοποίηση... προοπτική μαζικής απώλειας θέσεων εργασίας. Και όχι αποκλειστικά αυτών που σήμερα καλύπτει χαμηλής ειδίκευσης εργατικό δυναμικό... 400 εκατομμύρια ανθρώπους»). Αντίστοιχα, το κείμενο 2 αναφέρει ότι η τεχνητή νοημοσύνη προχωρά σε προσλήψεις και απολύσεις («Ένα από τα προβλήματα... είναι η λήψη κρίσιμων αποφάσεων –πρόσληψης ή απόλυσης– μέσω της Τεχνητής Νοημοσύνης»). Εντούτοις, το κείμενο 1 παραθέτει και τα οφέλη της ΤΝ στην επιστημονική έρευνα και σε άλλους τομείς της ζωής («Οι αλγόριθμοι Τεχνητής Νοημοσύνης μπορούν να βοηθήσουν τους γιατρούς να διαγνώσουν ασθένειες... να επιταχύνει την πράσινη και κυκλική οικονομία. Να ενισχύσει την ασφάλεια. Να κάνει την καθημερινή ζωή πιο βολική»). Επομένως, τα κείμενα 1 και 2 συνομιλούν αναφορικά με τα αποτελέσματα της ΤΝ στη ζωή μας, φωτίζοντας διάφορες οπτικές του.

(80 λέξεις)

3. σελ. 386-388

Τα κείμενα 1 και 2 συμφωνούν αναφορικά με τους λόγους που οι νέοι σήμερα δεν μιλούν σωστά τα ελληνικά. Πιο συγκεκριμένα, υποστηρίζουν ότι οι νέοι είναι ξеноμανείς («...η μάστιγα εντείνεται από την άκριτη υιοθέτηση ξένων και κυρίως αγγλικών όρων// όλο και περισσότεροι Έλληνες...χρησιμοποιώντας την αγγλική για την επικοινωνία»). Παράλληλα, διαπιστώνουν ότι η παγκοσμιοποίηση, αλλά και τα σύγχρονα τεχνικά μέσα, τηλεόραση και ηλεκτρονικός υπολογιστής, προβάλλουν μια μαζική εμπορευματοποιημένη κουλτούρα που υποδαυλίζει την ελληνική κουλτούρα και γλώσσα [*«επιζήμια κρίνεται και η εξάπλωση της εικόνας...την κυριαρχία της τηλεόρασης, του ηλεκτρονικού υπολογιστή και των κινητών τηλεφώνων//Οι εκτυφλωτικές και εναλλασσόμενες με αστραπιαία ταχύτητα εικόνες που προβάλλονται στη μικρή οθόνη (TV και Η/Υ)...απειλούν την ελληνική γλώσσα»*]. Συμπερασματικά, τα κείμενα 1 και 2 συμφωνούν ότι η ελληνική γλώσσα σήμερα αλλοιώνεται-συρρικνώνεται εξαιτίας της νοοτροπίας των νέων κυρίως και του αλλοτριωτικού τρόπου ζωής που έχουν υιοθετήσει.

(81 λέξεις)

4. σελ. 388-390

Τα κείμενα 1 και 2 συνομιλούν. Ειδικότερα, υποστηρίζουν ότι τα γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα (ΓΤΤ) είναι σήμερα αναγκαία για την εκτροφή των ζώων, καθώς δεν επαρκούν οι καλλιέργειες (*«Έχουν αναφερθεί περιπτώσεις στις οποίες εντοπίστηκαν γενετικά τροποποιημένες καλλιέργειες για ζωοτροφές// Τα γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα προορίζονται κυρίως για να καλύψουν τις ανάγκες της κτηνοτροφίας, δηλαδή χρησιμοποιούνται ως ζωοτροφές»*). Παράλληλα, και τα δύο κείμενα επισημαίνουν ότι ο άνθρωπος καταναλώνει ΓΤΤ, παρά τις επιστημονικές επιφυλάξεις (*«Έχουν αναφερθεί περιπτώσεις στις οποίες εντοπίστηκαν γενετικά τροποποιημένες καλλιέργειες...στα προϊόντα που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση»// «...οι κτηνοτρόφοι και οι εταιρίες που παράγουν ζωικά προϊόντα δεν είναι υποχρεωμένοι να αναγράφουν...δηλαδή οι άνθρωποι καταναλώνουν έμμεσα ΓΤΟ μέσα από τις ζωικές τροφές χωρίς να το γνωρίζουν»*). Το κείμενο 2, ωστόσο, προσθέτει ότι η στροφή στη φυτοφαγία θα περιορίσει την παραγωγή τους (*«Σε ατομικό επίπεδο, με τη φυτοφαγία δεν καταναλώνουμε ΓΤΟ...μειώνουμε την ανάγκη για κτηνοτροφία και έτσι και την ανάγκη για τις τεράστιες καλλιέργειες για γενετικά τροποποιημένες καλλιέργειες που χρησιμοποιούνται ως ζωοτροφές»*). Επομένως, τα κείμενα 1 και 2 έχουν άμεση νοηματική συνάφεια, εφόσον έχουν ενδοιασμούς για τα ΓΤΤ.

(73 λέξεις)

■ 5. σελ. 390-392

Ο Γ. Μουρμούρης και ο Γ. Πανταζόπουλος συμφωνούν αναφορικά με τα αίτια της νεανικής επιθετικότητας. Πιο συγκεκριμένα, ο πρώτος υποστηρίζει ότι οι επιθετικοί νέοι επιβεβαιώνονται εξουσιάζοντας άλλους («Για τους θύτες, η ικανοποίηση σχετίζεται με την επικύρωση της θέσης ισχύος»), γιατί δεν έχουν καλλιεργηθεί δημοκρατικά από την οικογένεια και το σχολείο («να επενδύσουμε στο να κάνουμε τα παιδιά να νιώθουν μέλη μιας κοινότητας στα σχολεία και τις γειτονιές»). Αντίστοιχα, ο δεύτερος διαπιστώνει έλλειμμα ενσυναίσθησης και προσπάθεια εντυπωσιασμού, επιρρίπτοντας την ευθύνη στην οικογένεια και το σχολείο («Το ότι οι νέοι δεν εκπαιδεύονται...ούτε στην οικογένεια, ούτε στο σχολείο, τους στερεί τη νοητή πυξίδα που έχουν ανάγκη»). Ωστόσο, ο Γ. Πανταζόπουλος προσθέτει ότι η νεανική παρόρμηση, ο μιμητισμός κι η επαναστατικότητα οδηγούν εξίσου στη βία («...η περιοχή του εγκέφαλου που σχετίζεται με την κριτική σκέψη, τη λογική και τη λήψη αποφάσεων δεν έχει πλήρως αναπτυχθεί[...]να μιμηθούν συμπεριφορές χωρίς να σκέφτονται τις συνέπειες[...]αντιστέκονται στην αδικία, να επαναστατούν»). Επομένως, οι συγγραφείς των κειμένων συνομιλούν ως προς τα αίτια της νεανικής επιθετικότητας.

(85 λέξεις)

■ 6. σελ. 395

Η αφίσα θίγει το ζήτημα της τοξικομανίας. Ειδικότερα, απεικονίζει μια γροθιά να συνθλίβει μία σύριγγα, σύμβολο θανάτου, κρατώντας ένα τριαντάφυλλο που συμβολίζει τη ζωή. Την εικόνα συνοδεύει το επιφωνηματικό σύνθημα που απευθύνεται με έγκλιση προστακτική σε β' ενικό πρόσωπο άμεσα στον δέκτη και τον προτρέπει εμφατικά με κεφαλαία γράμματα να πει «ΟΧΙ» στα ναρκωτικά και «ΝΑΙ» στη ζωή. Έτσι, επιδιώκει να αφυπνίσει κάθε ενδεχόμενο χρήστη, ώστε να αντιδράσει δυναμικά ενάντια στην εξάρτηση. Συγκεφαλαιώνοντας, η αφίσα μεταφέρει ένα σοβαρό κοινωνικό μήνυμα.

(80 λέξεις)

■ 7. σελ. 395

Η αφίσα προωθεί τη φιλοζωία. Ειδικότερα, απεικονίζει δύο σκύλους που μοιάζουν να παρηγορούν ο ένας τον άλλον. Την εικόνα συνοδεύουν τρεις συναισθηματικά φορτισμένες αιτιολογικές προτάσεις, με τις οποίες ο υποθετικός πομπός παραθέτει τους λόγους που αγαπά τα αδέσποτα. Οι φράσεις αυτές αναφέρονται στην αφοσίωση των ζώων στους ανθρώπους, στην αγάπη των οποίων ελπίζουν. Η αφίσα αυτή, επομένως, μας ευαισθητοποιεί απέναντι στο πρόβλημα της εγκατάλειψης των αδέσποτων ζώων και μας παρακινεί να υιοθετήσουμε ένα αδέσποτο ή τουλάχιστον να το σεβαστούμε.

(79 λέξεις)

8. σελ. 396

Το γράφημα καταδεικνύει τη δυσκολία των νέων να αυτονομηθούν. Ειδικότερα, ο συγκριτικός στατιστικός πίνακας κατατάσσει τη χώρα μας στη 2η θέση με ποσοστό 73% των νέων ηλικίας 18-34 να μένουν με τους γονείς τους με αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο το 49%. Από τα στοιχεία αυτά της Eurostat συμπεραίνω ότι στην Ελλάδα η ανεργία κι οι οικονομικές δυσκολίες καθλώνουν τους νέους στην οικογενειακή εστία. Συμπερασματικά, το γράφημα ενημερώνει και προβληματίζει τους αναγνώστες για το μέλλον των νέων της χώρας μας.

(79 λέξεις)

9. σελ. 397

Η αφίσα της Διεθνούς Αμνηστίας αφορά στην ελεύθερη έκφραση. Πιο συγκεκριμένα, απεικονίζονται τα χέρια νέων, με προτεταμένο τον δείκτη, δεμένο με την κορδέλα-σύμβολο των δικαιωμάτων ως ένδειξη της διεκδίκησης ανάληψης του λόγου. Η εικόνα συνοδεύεται από ενημερωτικό κείμενο για μια διαδικτυακή δράση της Διεθνούς Αμνηστίας σε συνεργασία με το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος και τη ΜΚΟ «ΕΓΩ & ΕΣΥ ΜΑΖΙ». Σκοπός της είναι να παρακινήσει όσους-ες συμμετάσχουν να διεκδικούν αλλά και να αναγνωρίζουν το δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου. Η αφίσα μου φάνηκε ενδιαφέρουσα τόσο που θα συμμετείχα στη δράση που διοργανώνουν έγκριτοι φορείς.

(93 λέξεις)

10. σελ. 397

Η αφίσα αναφέρεται στις επιπτώσεις του καπνίσματος κατά την εγκυμοσύνη. Ειδικότερα, απεικονίζεται μια γυναίκα που καπνίζει ενώ κυοφορεί ένα έμβρυο που φορά μάσκα αερίων, για να προστατευτεί από τις δηλητηριώδεις ουσίες. Αριστερά της αναγράφεται με κεφαλαία: «ΚΥΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΠΝΙΣΜΑ». Στόχος είναι η ευαισθητοποίηση ιδίως των γυναικών, προκειμένου να αντιληφθούν πόσο κινδυνεύει το έμβρυο και να διακόψουν το κάπνισμα. Συγκεφαλαιώνοντας, εικόνα και λόγος συνδυάζονται αποτελεσματικά, στοχεύοντας στην αφύπνιση του κοινού.

(69 λέξεις)

■ 11. σελ. 398

Το πολυτροπικό κείμενο προβάλλει τις σύγχρονες μεταπτυχιακές σπουδές. Πιο συγκεκριμένα, στους κλάδους της φιλολογίας, μάρκετινγκ και μαθηματικών σημειώνονται ποικίλα προσφερόμενα μεταπτυχιακά. Στο κάτω μέρος της εικόνας ένα τρίγωνο και η λεζάντα: «*Το μεταπτυχιακό αλλάζει το επαγγελματικό μονοπάτι*» μεταδίδουν άμεσα το μήνυμα. Δεδομένου μάλιστα ότι αυτό προέρχεται από το βιβλίο «Πάμε Πανεπιστήμιο» και δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ διαθέτει κύρος. Επομένως, πείθει, ιδίως τους νέους αναγνώστες-φοιτητές, να επιλέξουν προσεχτικά ένα σύγχρονο μεταπτυχιακό, που θα αυξήσει τις ευκαιρίες επαγγελματικής τους αποκατάστασης.

(79 λέξεις)